

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pešti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pešti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Izjava čeških poslancev.

12. Novovoljeni staročeški poslanci, katerih je sedaj eden in sedemdeset, podali so 28. aprila nemškemu predsedništvu deželnega zbora češkega od vseh podpisano izjavo, v kateri razglasa, in utemeljuje svoj sklep, ne udeležiti se državnega zbora. Nemška večina je prešla o predlogu „mladočeha“ dr. Sladkovskega, da se ona izjava izroči vsaj odseku petnajstih udov v pretres, kar brezobzirno na dnevni red, in po čeških novinah razširjene eksemplare onega protesta je policija konfiscirala, tako, da ga je češka narodna stranka dala separatno natisniti in ga le na ta način v tisočih iztisov razširila, cesarju samemu poslala. Tako je zopet Nemec v zvezi s svojim starim prijateljem, s policijo, poskusil na novo zatreči in vdušiti pošteno besedo, ki mu nij bila, in ki mu ne bode nikdar ugodna.

Izjava sama je morda tako znamenita, kakor je bila slavna deklaracija dne 22. avgusta 1868. leta, in osvetljuje z britkim svitom resnice dela in konsekvence ljutega nemškega nasilstva, ki se tam, kjer mu je mogoče, prevladovati, kaže v vsej svoji nagoti, drugej pak, kjer mu žuga zaslužena palica, skrivaje se pod plašč „deutsche Gemüthlichkeit“ na tihem rije, lazi in izpodkupa, kakor črv pod plodno zemljo. Kaj čuda, ako nikjer na celem, širokem svetu nema prijatelja, kaj čuda, da ga sovraži vsak sosednji rod.

Tako tudi češki narodni poslanci neustrašeno razlagajo stališče — svoje in protivno. Na eni strani Nemec, opirajoč se na svojo neopravičeno „moč“ in domišljeno kulturo, željan, gospodariti in vladati, željan, zmanjšati in uničiti moč deželnih zborov, in in prenarediti ustavo, koder se mu dozdeva koristno; — na drugej strani narod češki, sklicevajoč se na staro državno pravo svoje kraljevine, na oktobersko diplomu, na pismo Nj. Veličanstva, željan, pridobiti si s svojimi nemškimi sodržavljani enake pravice, enako svobodo.

In za to se bojujejo uže petnajst let srečno in nesrečno, s pravo in nepravo taktiko, pa zmirom pogumno in nevstrašeno.

Proti volilnemu redu, ki se je bil sestavil na podlogi febr. patenta 1861, je protestiral Palacky dne 29. januarja l. 1863 s predlogom, naj se preskusi ovi volilni red, je-li s principi, koje izgovarja oktoberska diploma, v soglasji, ali ne; pa nemška večina je prešla o tem predlogu na dnevni red. Dne 11. januarja 1865. je dobil odsek deželnega zbora nalog, pregledati in predelati volilni red; a po mnogih ovirah in nasprotnih nakanah je stoprv leta 1871. prišlo dotično delo v deželni zbor, in isti ga je z

dv tretjinsko večino sprejel. Pa — sankcije še nij.

Z deklaracijo dne 22. avgusta 1868 so zapustili Čehi deželni zbor, in utemeljivši svoj sklep, so dejali: „Pravični zastop je le tist, ki se naslanja na takov volilni red, v katerem se vsestranska narodna enakopravnost varuje s povsod in vselej enako rabo istih postav. In mi le želimo v soglasji s svojimi nemškimi rojaki najti posredovalno pot do takih ustanov, ki bi zabranjevale gospodstvo in podložnost na enej, itak na drugej strani.“ Nemški odgovor na to pravično besedo je bil ta, da so leta 1871., ko je bila v češkem zboru sklenena enakopravnost, nemški poslanci zapustili zbor.

Kaj se je godilo in storilo v burnih letih od 1871. do denes na strani tako zvanih „ustavakov“, to vè vsak; nij nam treba razlagati, kako so kupovali volilne glase v velikem posestvu, in kakih sredstev so se posluževali pri tem; — vsaj vemo, da je Nemec povsod enak.

Vrli Čehi poznajo svojega sovraga, zato tudi sedaj ne odstopijo nij za las od svoje stare ukoreninene pravice. V svojej omenjenj izjavi se obračajo do našega cesarja, in njemu in njegovej pravičnosti prepustčajo razsodbo.

In v istini bi morala Avstrija dendenes, ko so leta miru za vsako državo na kratko šteta, in ko je treba le male sapice, da razdere na videz krepko, a vendar trohljo stavbo, ki se imenuje „evropski mir“, skrbeti za to, da si ohrani in oživi svojo notranjo moč, in gotovo ne bode nihče dvomil, da velja to vprašanje in ta skrb le našemu obstanku, bitju avstrijske države. To nij prazna, ota fraza, to je jako resna stvar, in žalibog, da je, kakor je videti, nikdo ne smatra, ko takovo.

Gotovo smo mi Slovani najboljši patrijoti v Avstriji; vsaj smo to uže iz egoizma. Pa godi se nam, kakor onemu dobremu sinu v pravljici, ki je moral opravljati doma hlapčevska dela, ko se je drugim zlobnim bratom dobro godilo. Vsaj dobri, preslepljeni oča nij poznal svojih otrok. In ko je propala hiša, so vsi zapustili očeta, le oni zaničevani, sovraženi sin je ostal pri njem, in delil z njim svoj kruhek. Prepozno je bilo; in bog ne daj, da bi v našem državnem življenju tudi enkrat „prepozno“ ne bilo.

Uže petnajst let bije češki narod oni ljuti boj, in uro za uro ponavlja sovražnik svoje naskoke, pa zastonj. Premagani smo Slovani sedaj fizično, a moralično še nikdar bili nijmo in ne bomo. Vsaj mora na svetu vsaka stvar in vsaka ideja naravni pot storiti po večnih postavah. Naš čas še nij pri-

šel; pa tudi vaš je kratek, in kdo vè, ali se še nij nagnilo solnce germanskega dneva uže navzdol.

Kranjski deželni zbor.

(VII. seja.) (Dalje.) Dr. Zarnik se oglasi v specialnej debati k točki: splošni administrativni stroški. On pravi:

O predmetu, o katerem hočem jaz zdaj govoriti, lahko bi pozneje poprijel besedo, ko se bodo razpravljale peticije deželnih uradnikov, a storim to rajši zdaj, ker se predmet bolj stika s to točko, kjer se imajo dovoljevati plače uradnikov. Uže baron Ab-faltreun je o poročilu zarad usmiljenih sester prav dobro omenil, da so sestre postale enake deželnim uradnikom, katerim smo enkrat plače povišali in ki zdaj vsako sesijo nadlegujejo s svojimi prošnjami, ali po domače rečeno, ko smo jim ponudili mazinec, grabijo zdaj po celem roki. Mi smo se teh peticij uže tako naveličali, da prehajamo preko njih kar sans phrase na dnevni red. Ali gospoda moja, treba je tudi preiskavati, ali so te prošnje opravičene ali ne, in ali so z delom v pravem razmerji. Ker je vlada svojim uradnikom plače zdatno povišala, vsled tega naši deželni uradniki noč in dan tuhtajo, da bi se njim plača tudi še povišala, ali pa, da bi se zmuznili v državno službo. Deželni odbor je pri deželnih uradih jako napačno ravnal, da je kreiral toliko služeb, to se ve vse z májheno plačo. Tedaj gledajo uradniki vsi, da dobé postranske službe in deželna služba je njim kar postranski posel. 11 služeb je po 1000 gold.! Kako more gospoda moja, uradnik z 500 gold. živeti, če ima družino, in to je večinom, dokler se ne vpelje pri naših uradnikih celibat.

Najbolj komotno življenje pa imajo uradniki pri deželnem računovodstvu. Jaz sem se v tej zadevi po prijatelji informiral, ki stvar jako na tanko pozna, ker je sam dve leti služil pri deželnem računovodstvu. Ob 1/2 9 pridejo ti gospodje v urad, tam se pogovarjajo, ob 1/2 1 gredo pa uže ven, in hajd na postranski posel. Oni si mislijo, kakor smo plačani, tako pa delamo, in v enej zadevi imajo prav. Ti možje delajo ravno tako, kakor sem se imel osvedočiti tudi na drugem kraju. V Zagrebu srečam prijatelja, ki je tudi nastavljen bil pri računovodstvu, ki se je ob 1/2 10 še sprehajal. Vprašam ga, zakaj ne ide v urad, a on mi odgovori, da to je vse eno, ka eden uradnikov pride ob tej, drugi ob tej uri, kadar se mu zljubi, — plača je ravno tako prvega dne v mesecu gotova.

In pri tolikem številu uradnikov imamo nastavljene pri deželnem računovodstvu še

diurniste. Po čemu, vprašam? Ali bi ne mogli posel diurnistov uradniki sami opravljati, vsaj njih menda ne bode dela sram, vsaj so bili vsi prej ko so uradniki postali, diurnisti. Delo bi šlo lahko od rok, ali ti gospodje celo leto malo delajo in tako se nakopičijo pred deželnim zborom, ko je treba delo izvršiti, mnogi zaostanki, po tem pa hajd, najamejo se diurnisti.

Tudi malo discipline je mej uradniki pri deželnem računovodstvu. Jaz vem, da jim je šef rekel, ko je bilo nujno delo, naj pridejo tudi popoldne v urad; a oni so odgovorili: uradne ure so do popoldne ob dveh, popoldne ne pridemo. Velika nezgoda je pri deželnih uradnikih tudi to, da nimajo nobenega avanzmā. Le če kdo umrje, stopi zadržnik naprej, drugače pa je treba služiti 40 let in le petletnice množé plačo. Jaz sem tega mnenja, da bi se uradnikom lahko plača povišala, ne da bi se deželi novi stroški delali. Diurnisti naj se odpuste in to delo naj opravljajo sami uradniki, katerim se dajejo iz svote po odstranjenju diurnistov prihranjene aktivitetne doklade. Torej stavim predlog: „Deželnemu odboru se naroča, naj preišče ali bi se ne moglo nekoliko diurnistov odpustiti, in iz tako prihranjenega denarja dati uradnikom, ki imajo pod 1000 gl. plače, aktivitetne doklade.“

Deželni glavar zavrača dr. Zarnika kar se tiče njegove trditve, da nij discipline pri deželnih uradnikih, in da bi imeli ti prav, če nič ne delajo.

Poslanec Kramarič po svoji navadi ne vé, o čem se govori in se izjavlja proti predlogu dr. Zarnika, češ, da samo za uradnike skrbi, na kmeta in rokodelca pa ne misli.

Poročevalec Murnik pravi, da nema nič proti predlogu dr. Zarnika, ker bistveno ne spreminja deželnega proračuna. Pri glasovanju se prvi del dr. Zarnikovega predloga sprejme, drugi pa odbije.

(Konec prihodnjich.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. maja.

Cesar je bil 6. t. m. mej Bokelji, ki so pred štirimi leti proti njemu bojevali, sijajno sprejet. Oboroženi Srbi iz Budue in okolice so ga spremljali. Pri znanej trdnjavi Trinita in Gorazda je stopil črez mejo in pri Pipovcu ogledal en del turške vojske, 3000 mož, ki so bili vzpostavljeni. Črnogorski vojvodi so ga pozdravili. Pri Sutvari ga je 1000 županov z „živio“ in streli pozdravilo.

Češki „Pokrok“ pravi gledé premembe volilnega reda za češki deželni zbor: „Z vstopom v deželni zbor od naše strani, nastala bi ena najvažnejših nevarnostij, da so se sedanje nezdružne razmere v Avstriji parlamentarno končale, in v odstranjenje teh nij drugega sredstva, nego mimo parlamenta, t. j. državni preobrat, „coup d'état.“ V to svrhu je edina možnost po postavnem potu, to sredstvo je edino, le politika narodne stranke.“

V **Lvovu** je bil te dni banket na čast ministru Ziemialkovskemu. Ko je gr. Potocki napil Ziemialkovskemu in hvalil njegovo domoljubje, zahvalil se je minister, ter rekel, da je bila delavnost njegova do sedaj le odvrtačevalna, ker dosega novih vspehov je odvisna le od neumornega delovanja dežele same. Končno je pozval Ziemialkovski dobre Poljake, naj se zberó okolu njega, ter z njim prospešno delujejo. Mini-

ster je torej sam priznal, da mu nij moč, storiti za deželo kaj novega in dobrega, in da k večjemu more le odstraniti kake neprijetne malenkosti.

Agitacija proti **dunajskim** listom se je sedaj začela v Pešti na drugi način. Namestu zahtevanega sredstva naj se tem listom odvzame pravica poštnega pošiljanja, agitira se sedaj v vseh krogih, da bi se nihče ne naročeval na te liste.

Hrvatski zbor se okolo 20. t. m. snide.

Ogerski zbor je 7. t. m. okončal svojo budgetno debato. — Dolgo Košutovo pismo se obrača proti ustanovljevanju nove trgovsko-politične stranke, ki se je snovala v Szegedinu.

Vnanje države.

V **ruskem** novinstvu je napitnica našega cesarja na ruskega napita v Dubrovniku Turkom pred pragom, veliko zanimanje vzbudila in bila z veseljem sprejeta kot znamenje bodoče zveze Rusije in Avstrije.

Na **Grškem** je prepir mej ministerstvom Bulgaris in mej opozicijo tako daleč prišel, da se govori o ustavnej krizi. Kralj baje misli neparlamentarno ministerstvo sestaviti in zlorabljen ustavo vkršiti.

V **Parizu** je voljen radikalec Floquet za predsednika municipalnega sveta. — Londonski „Times“ imajo 6. maja dopis iz Pariza, ki pravi, da nemška vojna stranka na vsak način hoče zopet vojsko z Francozko. Ob enem pa list trdi, da se bode taka vojska vendar zabranila.

Dopisi.

Iz Cerknice 6. maja [Izv. dop.]

Ako se uresniči, kakor se čuje, da bode naš cesar domov gredoč se 14. maja zopet ustavil v našem Št. Petru zares bi bilo na pravem mestu, da se slovenski Notranjci potrudimo ter zbrani iz vseh krajev potujemo tja, da se svojemu vojvodu poklonimo in pri tej priliki poudarjemo **slovansko** narodnost svojo, kakor so tako sijajno storili Dalmatinci. Na čelo tej ogromni deputaciji naj bi se stvavila tudi naša dva narodna poslanca. Razodetje naših želj bi se seveda moralo le v domačem jeziku vršiti.

Zaprek bi se morebiti nam ne manjkalo a dognalo bi se vendar le. Vlada nam tako nič ne more zabraniti in najmanjša njena ovira v tej zadevi, bila bi dokaz slabe vesti. Na noge tedaj dragi rojaki, prilika lepa bila bi nam dana govoriti s carjem o mnogih stvareh, katere glodajo blagru narodnosti naše. Pokažimo se — kakor vselej — da smo Notranjci!

Iz Rake 5. maja [Izv. dop.] Dopis iz Krškega od 28. aprila zarad vprašanja po ustanovitvi kmetijske šole na Raki je nas in Dolenjce zelo razveselil. Ker gre tu v resnici za blagost naše mile domovine, je naša splošna želja naj bi sedaj v bolj prijetnem času in ne površnje ogledali strokovnjaki to zalo posestvo, pripravno v vsakem oziru za kmetijsko šolo, katero je sedaj, odkar je lastnina blagega gosp. Lenka, v veliko boljšem stanu in tako rekoč naj sposobniši. Naj bi se dobra reč ne prikrivala; ako smo dobro podučeni je kot strokovnjak blagi gosp. deželni inženér Vičel prav površno in še celo ko je naj hujše snežilo in burja brila kot na Krasu, ogledoval, ter zaradi tega tudi od svoje strani i v drugi razred stavil, katerega je Povše v prvi ako ravno se je tudi ta samo dobre pol ure pri ogledovanju mudil, rekši, da se mu k železnici do vlaka mudi.

Prav je imel dopisnik, ko se je izrazil,

da so stavbe pri Raški graščini tako solidne, da še enega žeblja nij zabiti treba, nasprotno pri Graščini Grm (Stauden) se bode trebalo nad 30.000 gl., beri trideset tisoč. Tedaj pozor vrli naši deželni poslanci. Ne prena-glite se!

Iz Trsta 6. maja [Izv. dop.] Prošnja slovenskega političnega društva za tržaško okolico „Edinost“ bila je pri seji mestnega zbora 4. t. m. zavržena, ali prešlo se je preko nje na dnevni red. Bila je stavljena v smislu, da bi se okolici zopet pravica dala voliti si slobodno zaupne može za župane. Podpirali so jo gg. Nabergoj, Nadlišek in dr. Lozar prav možato. Ali niso zmagali, ker laška stranka rabi večino in moč proti našej pravici. Strupena levica in centrum mestnega zbora je proti vsakej naši slovenski prošnji in poštenej želji. Laška večina odloči in tako je. Vladni c. kr. komisar, kateri se ziblje na favtelji zraven župana, nij niti za las boljši od lahonov. Pri zadnji seji lanskega deželnega zbora, ko je Hermet proti galeriji obrnen govoril žaljive besede našim slovenskim poslancem, nastal je velik krik, a vladni komisar je mirno gledal, ne se zmenil, da bi umiril razkačeno ščuvalno lahonsko kohorto. Torej tak c. kr. vladni komisar sedi pri mestnih in deželnih sejah. Lahko nam gratulirate Slovenci, mi smo pod dobrim varstvom. Menili smo vendar, da bode pod baronom Pinom boljše a dosedaj nij nič.

Po seji mestnega zbora je bila seja deželnega zbora, v katerej je znani čuk Hermet referiral o novem volilnem redu za Trst in okolico, kateri red je letos uže v tretje na dnevnem redu. Dosedaj ga je stranka okoličanom prijazna še vselej podrla in uničila, ako nij mogla drugače, pa odtegnivši se glasovanju. Tako nij bilo nikoli zadostnega števila poslancev. Isto tako je bilo tudi letos.

G. Wittman, pravicoljuben gospod, je potem, ko je zopet g. Burgstaler, dobro motiviral svoj ugovor in dokazoval, da je ta postava okoličanom na škodo, zopet v obširnem govoru svoje, postavi protivno mnenje povedal.

G. Nabergoj je bičal laško nepravilno stranko prav z ostrimi besedami. Očital jim je, da magistrat gleda samo na to, kako da bi vedno več svojih špiceljcev v okolico spravil. Vprašal je, ali je forint meščanov več vreden, nego forint okoličanov? Naglašal je dalje, da on kot zastopnik okoličanov nikakor ne more priznavati v imenu svojih volilcev kake spremembe, ki bi se godila brez želje okoličanov, ter da je nepravilno vsiljevati okolici postave, katere niso praktične in katere tudi okoličani gotovo radi sprejeli ne bodo.

Laška stranka ga je hotela s svojim mrmranjem zavirati v govorjenji, a mož je govoril brez prenehanja naprej, in pekla je vsaka beseda tako, da Lahi niso pretrpeti mogli. Tudi g. Nadlišek se je v istem pomenu izrazil. Ko predsednik stvar da na glasovanje, odtegne se 13 poslancev in zarad premalega števila (nij bilo dveh tretjin) je zopet moral predsednik sejo končati, in so slovenski okoličani obvarovani nove laške krivice.

Mislím, da je volilni red bil ravno v torek za vselej zagrebljen, in da mu bode oče Hermet lahko hodil sam nagrobno pet.

Uže tri leta je potiskal naprej umetno „reformo“ koristno le za laško stranko, pa tudi slovenski okoličani znajo možato braniti svoje pravice.

Iz Gorice 4. maja [Izv. dop.] Minolo nedeljo so nam naši vrli Dornberčanje napravili kaj posebno izvrstno zabavo. Dospetši iz Gorice v Dorenberg smo si najprvo okrepčali utrujene žile z prav okusno Dorenberško kapljico, ker najprvo smo bili po predsedniku vinorejskega društva uvedeni k vinske razstavi. Ta domača vinska razstava je bila navlašč za to osnovana, da se je kmetom pokazalo kako se da iz domačih vin najboljše vino napraviti in da je neumen njih pregovor: „kakor je delal moj oče, tako hočem tudi jaz!“ Po izreku strokovnjaka g. Mona, vodje goriške kmetijske šole so Dorenberška vina popolnem sposobna za butelje in šampanjec bi lahko tekmoval s pravim tujim šampancem, le umne in pridne vinorejce je treba mej našimi žilibože še staroveškimi vinorejci in pili bomo domačo pa izvrstno kapljico in zraven si še s prodajo drugam mnogo denarja skupili.

Beseda je bila v vsih točkah precej dobro izvršena; posebno so bile gospodične jako spretno in videlo se je, da so se bolj marljivo učile, nego gospodje. Gospodična K. S. je prav dobro deklamovala „Medeje“ le nekaj smo zapazili kar nam nij bilo vseč; gospodičina to dobro ve in gotovi smo, da ne bode zamerila to malo opazko. Najlepša zabava je bila pa pri skupni večerji; razne napitnice so se vršile. Prvo napitnico je napravil g. predsednik Perozzi, ki je veljala priljudnemu gospodu državnemu poslancu Viljem Pfeiferju, kateremu na čast je bila tudi beseda osnovana a žilibože nij se je mogel udeležiti ker je moral neke dneve preje domov na Kranjsko odriniti. Viharni „živijo klici“ so doneli pri tej napitnici po natlačeni dvorani. Tudi toliko pevske zborov nijmo še dozdej nikdar slišali kakor baš v Dorenbergu. Došli so kraški, rihenberški, pa domači pevci.

Kaj prijetno je bilo poslušati kako so mej soboj tekmovali; posebno so nam vrli Kraševci dopali.

Omeniti moramo še govor necega, mej Slovenci dobro znanega skozi in skozi poštenega Italjana Napolitanca, kateri se je neki takole glasil:

„Uže nekaj let zahajam mej Slovence in reči moram akopram žilibože ne razumem vašega jezika, zapazil sem velikansk napredek od vseh strani zatiranega vašega naroda. Polagam vam na srce, bodite složni in ne prenehoma zahtevajte svoje narodne pravice kajti, v slogi je moč pri vseh narodih in prorokovati vam smem po vstvarjenem vzajemnem delovanju sijajno bodočnost, ker imate mej vašim prostim ljudstvom vse narodne pogoje do prvega razvitka. Živeli Slovenci združeni! „Ta pošten Italjan pač drugače sodi o nas, nego Lahonski goriški „Isonečevcevi“. Mislim, da sedaj pri mestnih volitvah pač jasno vidijo da je nekaj več nego 20 Slovencev v Gorici.

V kupčijsko zbornico goriško so izvoljeni ta teden štirje slovenski, narodni trgovci, nadejati se je, da bomo čez nekaj let si več narodnjakov Slovencev v to zbornico priborili, če se bodo le naši obrtniki kaj več zanimali za to prevažno stvar in se ne ogibali volitve.

Pri letošnjih magistratnih volitvah zmagujejo zopet liberalci ker jim tudi nekateri klerikalci na roke gredo, kajti njih nekdanji voditelj dr. Payer se jim je z osnovo tretje „avstrijsko liberalne stranke“ zelo zameril in postal „persona ingrata“.

Domače stvari.

— (Izlet „Sokola“ v Sisek) k veliki pevski slavnosti o binkoštnih praznikih 16.—18. maja obeta postati prav krasen. Vdeleži se ga „Sokol“ „in corpore“, ne po deputaciji. Za tretjino znižana vožnja velja le za društvenike, ki se morajo po odloku vodstva južne železnice dokumentirati kot udje društva. Na to opozorje odbor „Sokolov“ take, ki se morda želé udeležiti te slavnosti, a nijso še udje „Sokola.“ Program v prihodnji številki.

— (Umrli) je 4. t. m. v Okonini pri Gornjem gradu vpokojen župnik g. Valentin Orožen, znani slovenski pesnik. Njegova pesem „Kje so moje rožice“ je razširjena po vsej Sloveniji, kjer naj se narodnemu možu tudi hvaležen spomin ohrani!

— (Iz Ptuj) nam piše odbornik čitalnice: V ptujске čitalnici bode v četrtek, dne 13. maja t. l. ob 4. uri popoldne občni zbor za volitev novega odbora. Vsi p. n. udje društva so tedaj povabljeni, da se tega zborovanja mnogobrojno udeležijo.

— (Prošnja za tri male.) Piše nam o uže poročanem rojstvu trojčkov podpisani g. župan: Mica Lunder, žena Jožefa Lundera, godca iz Malih Lipljen, fare Št. Kancijan pri Turjaku, poprej uže mati 3 otrok, porodila je 3. maja t. l. trojčke. Vsi so dečki in dobili so pri sv. krstu imena, Florijan, Kocijan in Jan. Mati in dečki so zdravi, a revščina je bila uže poprej velika, kaj pa bo zdaj? — Nemajo, kakor pravijo, pod milim bogom nič, in če ne bode kaj pomoči od kod, bati se je, da bo od revščine vsega konec. — Prav lepo prosim vse čestite čitatele vašega veleocenjenega lista tem revčkom kak mali darek podeliti, in slavno uredništvo ob enem ponižno prosim, darke pobirati in jih na dotično mesto odposlati. (Usmiljeni čitatelji naj pošljejo kak dar naravnost podpisanemu g. županu. Uredn.)

Male Lipljene pri Turjaku, 5. maja 1875. Janez Mencin, župan.

— (Slovensko gledališče.) Nijmo se varali, govorivši slednjič z veseljem nadejanjem o predstavi Laubejeve igre „Ena se joče, druga se smeje“, na korist gospice C. Podkrajškove. Igra sama je sigurno izmed težjih ena, in ovi lahki duh, ki veje po njej zapelje hitro marsikaterega igralca v nekovo dolgočasno enakomernost, koja gotovo nij bila v smislu prvotnega pisatelja, ni v namenu slavnega nemškega predelovalca. Čudili smo se, da so naši igralci v tem za nje čisto novem žanru svoje naloge izvrševali z navidezno lehkoto, kakor bi se bilo marsikaj kar samo ob sebi igralo. Mnogobrojno občinstvo se sicer, kakor se nam je dozdevalo nij toliko zanimalo za igro, nego mnogo bolj za vladarico celega večera, gospico Podkrajškovo. Pri nastopu je prejela burni pozdrav, krasne vence, brezštevilo šopkov, ki so jo obsipali od vseh strani in navdušeni živio klici — vse to jej je moralo biti porok, da naše občinstvo ve čislati talent in pridnost. Nalogo svojo (Jeanne Rey) je igrala

gospica z navadno sigurnostjo. Krasna je bila v zadnjem prizoru četrtega dejanja. Gdđ. Piskarjeva (gospa Rey-eva) nastopila je ta večer v za njo novem žanru, in pripoznati jej moramo, da je bila izvršitev njene role izvrstno delo, občinstvo jo je burno pohvalilo. Ravno tako nas je razveselila gospica Lendarjeva z dobro nuančirano igro, in gosp. Nolli si je mnogo prizadeval bilježnika (Bidant) s karakterističnimi risi predstaviti kar se mu je vrlo posrečilo. G. Schmidt (Maurice Borel) je imel nekoliko nehvaležen nalog, pa lotil se ga je z navadno temeljitostjo, on je z g. Šušteršičem (Vincent) vred, ki je svojo manjšo nalogo jako dobrovoljno in razumno izpeljal, mnogo pripomogel k dobremu vspehu cele predstave. Gospici Podkrajškovej je bil sigurno ta večer eden izmed najlepših, in mi želimo iz celega srca, da ostane z isto neutrudljivostjo na poti vrlega napredovanja, s katero se je do sedaj vedno odlikovala. — Nocoj bode predstava na korist gospice Piskarjeve in gospoda Peregrina Kajzela in s tem je sklenena letošnja sezona. Igrala se bode jako dobra burka „Čevljarska učenca“ in prepričani smo, da se bode občinstvo ne le radi mnogega smeha, katerega bode gotovo užilo, nego tudi iz hvaležnosti do omenjenih v prav obilem številu udeležilo.

—s—

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebiteljnost, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spricevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takezvana „Revalenta Ara-

bica" (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespantji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaidejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespantji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Građci bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenui Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda

in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdicov pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék užje poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštenu povzetju. (132—8)

Tržne cene

v Ljubljani 8. maja t. l.

Pšenica 4 gld. 80 kr.; — reš 3 gld. 60 kr.; — ječmen 2 gld. 80 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 80 kr.; — prosó 2 gld. 80 kr.; — koruza 3 gld. 10 kr.; — krompir 2 gld. — kr.; — fižol 5 gld. 60 kr.; — masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 38 kr.; — špeh povojen — gld. 42 kr.; — jajce po 1³/₁₀ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 24 kr.; — svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 40 kr.; — slame cent 1 gld. 10 kr.; — drva trda 6 gold. 80 kr.; — mehka 4 gld. 90 kr.

Francia pl. Gurtovska, lekrarsko dete, 6 mes., na pljučnici. — Ojka Cigojeva, hči mešarja, 17 l., na jetiki. — Martin Jenko, brat, 54 l., na telesnem poškodovanju. — Marija Medvedšek, gosica, 71 l., na pljučnem vnetju. — Jos. Jama, dete usnjara, 14 mes., za jetiko. — Franja Slova, hči mešarja, 7 l., na vročnici. — Luka Bengar, gostač, 62 l., na pljučnem vnetju.

Uradno naznanilo.

Uradno naznanilo.

Javne dražbe: Jos. Maroltovo, 630 gold., 6. maja (II. Ratoč). — Fr. Plevelovo iz Krške vasi, 13. maja (III. Zatična). — Ant. Drglinovo iz Lanis, 6382 gold., 23. maja (Ljubljana). — pl. Šandburgove, pohištvo itd., 11. maja (Ljubljana).

Wakonig iz Litije. — grof Barbo iz Rakovnika. — Komik iz Vrhnik. — Vičič iz Postojne. — Luschos iz Alen. — Pri Matič: Sliš iz Dunaja. — Wemil iz Beljaka. — Volk, Hosnik iz Dunaja. — Miller iz Krasnopoljskega. — Honig iz Grada. — Wolheim iz Dunaja. — Pri Zamorel: Hang iz Dunaja. — Funtel iz Šmartnega. — Pri bavarskem dvoru: Cadore iz Trsta. — Londaric iz Planine.

Dunajska borza 8. maja. (Izvirno telegrafično poročilo.) Enotni drž. dolg v bankovcih. 69 gld. 45 kr. Enotni drž. dolg v srebru. 74 „ 20 „ 1860 drž. posojilo. 111 „ 25 „ Akcije narodne banke. 964 „ 25 „ Kreditne akcije. 929 „ 25 „ London. 111 „ 25 „ Napol. 111 „ 25 „ C. k. cokin. 5 „ 25 „ Srebro. 102 „ 85 „

Franjo Železnikar

naznanja slavnemu p. n. občinstvu, da se je preselil iz Trsta v Ljubljano, in da je tukaj odprl svojo (149—2)

krojaško delavnico

na stolnem trgu hiš. šte. 302,

ter se priporoča z obljubo, da bode izročena mu dela zmirom vestno in točno izvrševal.

Skladišče

dunajske tiskarske tovarne katuna.

Dovoljujemo si sledeči najcenejši tovarniški cenik za sezono 1875 uljudno predložiti. Svoje izdelke razločujemo v dve vrste, ter smo porok za dobroto robe in zagotavljam, da se vsako naročilo tako točno izvrši, kakor bi si naročnik sam izbral. Na zahtevanje pošljemo na ogled obširni cenik. Priporočevaje najtopleje naše podvzetje, ostajamo in se znamenjamo s odličnim spoštovanjem

vodstvo prodajalnice.

(51—11)

Cenik.

Vatli, roba.	I. četrt.	II. četrt.	Roba na kose od 30 + 50 ali 54 vatlov.	I. četrt.	II. četrt.
Vlastni izdelek v perkalinu in platna za srajce, vatel po gold.	—25	—20	³ / ₄ 30 vatlova platna od prediva, kos po gold.	8.—	7.—
Kosmonoški izdelki v perkalinu, kretonu in platnu za srajce, vatel po gold.	—30	—25	³ / ₈ 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	8.—	7.—
Neunkirchmerski izdelki batista in jaconeta, vatel po gold.	—30	—25	³ / ₄ 30vatlov. pranega platna za mizne prte, kos po gold.	10.—	9.—
Francozki izdelki jaconeta in mouselina, vatel po gold.	—40	—35	³ / ₄ 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	12.—	11.—
Giroflé-Girofla, najnovejša roba za plesno in letno obleko, vatel po gold.	—45	—40	³ / ₄ 50vatlova nizozemskega platna, kos po gold.	14.—	12.—
Turški creton za spalne haljine najnovejšega kroja in vrste, vatel po gold.	—30	—	³ / ₄ 50vatlova beliškega platna, kos po gold.	16.—	15.—
Percail za meblje vsake barve in dessin, vatel po gold.	—35	—30	³ / ₄ 50vatlov. irskega platna, kos po gold.	25.—	20.—
Izbran francoski brilantin, vatel po gold.	—35	—30	³ / ₈ rumburškega platna (samo May in Holteld) 6 vrst, gld. 30—40—50—60—70 kos po 24 vatlov.		
Beli in gladki brilantin, vatel po gold.	—35	—30	Roba na tucate.		
Belo in ogledno tkanje za životke, vatel po gold.	—30	—25	Žepni robci za deca z slikami ali pisanimi okraji, tucat po gold.	1.—	85.—
Kosmonoška koža za damsko in otroško obleko, vatel po gold.	—45	—40	Žepni robci za dekleta z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	1. 5	95.—
Angleška platnena roba za domačo obleko, vatel po gold.	—30	—	Žepni robci za gospé, od batista ali jaconeta z pisanimi okraji, tucat po gold.	1.60	1.30
Beli chiffon, chirling in domače platno, vatel po gold.	—25	—20	Žepni robci za gospode, z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	3.—	2.50
Chiffon ali percail za srajce, vatel po gold.	—35	—30	Rumburški platneni robci, tucat po gold.	3.—	2.—
Beli damastni gradl in beli ali rumeni nanking, vatel po gold.	—30	—25	Irski platneni robci, 5 vrst, gold. 4, 5, 6, 7, 8 tucat.		
Brisače ročne od jaguarda ali damasta, vatel po gold.	—30	—25	Vlastni izdelki, robci od katuna za glavo, tucat po gold.	2.50	2.—
Črni orlean, vatel po gold.	—50	—40	Kosmonoški izdelki od katuna ali batista robci za glavo, tucat po gold.	3.80	3.20
Črni luster, vatel po gold.	—70	—60	Foulard robci za glavo, tucat po gold.	3.50	3.—
Črni svileni lustrin, vatel po gold.	1.20	1.—	Kosmonoški foulard žepni robci za gospode, tucat po gold.	4.—	3.—
³ / ₄ angl. rips za obleko ali dolmane, vatel po gold.	1.60	1.30	Vlastni izdelek, žepni robci za gospode, tucat po gold.	3.—	2.50
Roba za obleko, gladkih ali koženih barv, vatel po gold.	—40	—30	Platnene servijete od jaguarda, tucat po gold.	4.—	3.—
Posamezni predmeti robe.			Platnene servijete od damasta, tucat po gold.	6.—	5.—
Rumburške platnene rjuhe brez šiva, ²¹ / ₄ vatlov široke, 3 vatie dolge, kos po gold.	4.—	3.—	Platnene brisače ročne od jaguarda, tucat po gold.	5.—	4.—
Barvani mizni prti h kavi raznobarvani, kos po gold.	—80	—	Platnene brisače ročne od damasta, tucat po gold.	7.—	6.—
1 pokrivač od piqueta za deca, bele ali pisane barve, kos po gold.	1.30	1.10	Servijete za desert, bele ali pisane, v damastu, tucat po gold.	3.50	2.50
Ena garnitura pokrivač za postelje in piqueta barvanega, 2 kosa po gold.	6.—	5.—	Turške hagabug ročne brisače, tucat po gold.	4.—	3.—
Mizni prti od platnenega damasta.					
³ / ₄ gold. 3, 3.50, 4.50, 6.50					
Cisto lanene			Garniture, bele ali barvane v jaguardu, za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob, gl. 5, gl. 10, gl. 15, gl. 20.		
			Garniture, bele ali pisane v damastu, za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob, gl. 6, gl. 12, gl. 18, gl. 24.		

Pošilja se proti povzetju, zaboji se plačajo, ter prosimo, da se na firmo in številko dobro pazi, da neprevarijo dugi nepovoljeni in krivični prodajalci.

Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna,

mesto, Ruprechtsplatz, št. 3, le št. 3,

zadaj za Ruprechtovo cerkvijo, naproti vходу v zakristijo.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.